UNIWERSYTET WARSZAWSKI

OFIARA I OFIARNOŚĆ

Ogólnopolska Konferencja Naukowa

ORGANIZATORZY:
• Wydział „Artes Liberales”
• Wydział Lingwistyki Stosowanej • Wydział Polonistyki

23–25 września 2026 r.

Biała Willa, ul. Dobra 72
Warszawa

sala konferencyjna

WYDZIAŁ ARTES LIBERALES

Wydział Lingwistyki Stosowanej

WYDZIAŁ POLONISTYKI
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

DZIEŃ I — ŚRODA, 23 WRZEŚNIA

10:00–10:30 – Kawa powitalna

10:30–11:15

Uroczyste otwarcie konferencji
przez JM Rektora Uniwersytetu Warszawskiego
prof. Alojzego Z. Nowaka,
Dziekan Wydziału „Artes Liberales"
prof. Agatę Zalewską
oraz
ks. bp. prof. Michała Janochę

Sesja I. Semantyka ofiary: język i polityka

11:15–13:15

11:15–11:45 – Marta Falkowska (Uniwersytet Warszawski)
Rzeczownik ofiara *we współczesnych tekstach polskich*

11:45–12:15 – Ivan Dimitrijević (Uniwersytet Warszawski)
Pierwszeństwo dobra wspólnego: z semantyki politycznej składania ofiary

12:15–12:45 – Robert Kulmiński (Uniwersytet Warszawski)
Samospalenie w geście protestu politycznego – pomiędzy heroizmem a nowym rodzajem uzurpacji ofiarniczej

12:45–13:15 – Dyskusja

13:15–13:45 – Obiad

Sesja II. Ofiarność w literaturze i kulturze XX wieku

13:45–15:45

13:45–14:15 – Joanna Barcik (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie)
Czy Auschwitz był „Golgotą naszych czasów"?

14:15–14:45 – Bogna Kosmulska (Uniwersytet Warszawski)
Odmowa ofiarności i wizja przyszłej ofiary w powieści Skrytki *Zofii Romanowiczowej*

14.45–15.15 – Mateusz Godlewski (Uniwersytet Warszawski)
Hamlet *jako ofiara: wizja Andrieja Tarkowskiego*

15:15–15:45 – Dyskusja

15:45–16:00 – Przerwa kawowa

Sesja III. Problem ofiary w romantyzmie polskim

16:00–17:30

16:00–16:30 – Maria Kalinowska (Uniwersytet Warszawski)
Bunt i ofiara w romantyzmie polskim – antynomia? opozycja? tożsamość?

16:30–17:00 – Małgorzata Burta (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
„Ofiara troista" towiańczyków

17:00–17:30 – Dyskusja

17:30–20:30
Uroczysta kolacja

DZIEŃ II — CZWARTEK, 24 WRZEŚNIA

08:30–9:00 – Kawa powitalna

Sesja IV. Romantyczne przekształcenia ofiary

09:00–11:00

09:00–09:30 – Lucyna Nawarecka (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
Uśmiech Agisa. Przemiany koncepcji ofiary w twórczości Juliusza Słowackiego

09:30–10:00 – Anna Rzepniewska-Kosińska (Uniwersytet Warszawski)
Przepisywanie ofiary. Lilla Weneda – Sen srebrny Salomei *Juliusza Słowackiego*

10:00–10:30 – Ewa Hoffmann-Piotrowska (Uniwersytet Warszawski)
Ofiara Wallenroda. Sugestie lektury i wątpliwości

10:30–11:00 – Dyskusja

11:00–11:15 – Przerwa kawowa

Sesja V. Reprezentacje ofiary w dramacie

11:15–13:15

11:15–11:45 – Radosław Rusnak (Uniwersytet Warszawski)
Potrójna egzekucja cesarskich synów z anonimowego jezuickiego dramatu o Maurycjuszu wobec scen męczeńskiej śmierci dzieci w literaturze staropolskiej

11:45–12:15 – Helena Markowska-Fulara (Uniwersytet Warszawski)
Pięć razy „Wanda". Ofiara w polskiej tragedii neoklasycystycznej

12:15–12:45 – Magda Nabiałek-Przytuła (Uniwersytet Warszawski)
Między ofiarą a reprezentacją. Przekształcenia modelu chrystologicznego w dramacie polskiego dwudziestolecia

12:45–13:15 – Dyskusja

13:15–13:45 – Obiad

Sesja VI. Ofiara w kulturze Europy Południowo-Wschodniej

13:45–15:45

13:45–14:15 – Grażyna Szwat-Gyłybowa (Polska Akademia Nauk)
Dawna droga, którą kroczyli ofiarnicy. Topos wmurowanej kobiety w kulturach Europy Południowo-Wschodniej i Węgier

14:15–14:45 – Przemysław Kordos (Uniwersytet Warszawski)
Przyszłość ofiary. Dalsze losy zamurowanej żony

14:45–15:15 – Valeriia Voitasevych (Uniwersytet Morski w Gdyni)
Ofiarowanie dzieciństwa. Dziecko jako podmiot graniczny w chorwackiej literaturze dziecięcej o wojnie

15:15–15:45 – Dyskusja

15:45–16:00 – Przerwa kawowa

Sesja VII. Ofiara w prozie XIX i XX wieku

16:00–18:00

16:00–16:30 – Beata Obsulewicz-Niewińska (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II)
Sacrificium. O problemie ofiary i ofiarności w Westalce *Elizy Orzeszkowej*

16.30–17.00 – Marta Łukaszewicz (Uniwersytet Warszawski)
Ofiarność jako fundament etyczny postaci „mężów sprawiedliwych" w twórczości Nikołaja Leskowa

17.00–17.30 – Agnieszka Bielak (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II)
„Zabierzesz tam tylko to, co dałeś innym". Ofiara w życiu i twórczości Józefa Czapskiego

17:30–18:00 – Dyskusja

18:30
Odczytywanie „Dziadów" w wykonaniu aktorów Teatru Klasyki Polskiej w reż. Leszka Zdunia

DZIEŃ III — PIĄTEK, 25 WRZEŚNIA

08:30–9:00 – Kawa powitalna

Sesja VIII. Ofiara – perspektywa porównawcza i międzykulturowa

09:00–11:00

09:00–09:30 – Renata Díaz-Szmidt (Uniwersytet Jagielloński)
Matka-Afryka i Matka-Polka – archetypy ofiary i ofiarności w malarstwie i literaturze Polski, Angoli i Mozambiku: dialogi transnarodowe

9:30–10:00 – Małgorzata Grzegorzewska (Uniwersytet Warszawski)
Ofiara i dar. Kilka refleksji o koncepcji ofiary w dramacie Szekspirowskim

10:00–10:30 – Anita Całek (Uniwersytet Jagielloński)
Czy można ofiarować swoje życie za inny świat? – model ofiary w Fionavarskim Gobelinie *Guya Gavriela Kaya i* Panu Lodowego Ogrodu *Jarosława Grzędowicza*

10:30–11:00 – Dyskusja

11:00–11:15 – Przerwa kawowa

Sesja IX. Filozoficzne i teologiczne koncepcje ofiary I

11:15–13:15

11:15–11:45 – Magdalena Płotka (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
Kiedy lęk staje się radością: paradoks ofiary u Augustyna

11:45–12:15 – Paweł Stępień (Uniwersytet Warszawski)
Ujęcie ofiary w dziełach medytacyjnych XIV stulecia: Meditationes vitae Christi *Jana de Caulibus,* Horologium Sapientiae *Henryka Suzona oraz* Vita Christi *Ludolfa z Saksonii*

12:15–12:45 – Witali Michalczuk (Uniwersytet Warszawski)
„Ofiara słowa" – o śmierci i narodzinach sensu w liturgii wschodniochrześcijańskiej

12:45–13:15 – Dyskusja

13:15–13:45 – Obiad

Sesja X. Filozoficzne i teologiczne koncepcje ofiary II

13:45–16:00

13:45–14:15 – Jakub Kloza (Uniwersytet Jagielloński)
Poetyka sakramentalna, czyli ofiarność poza ekonomią wymiany. Idiom transsubstancjacji w polskiej poezji nowoczesnej

14:15–14:45 – Witold Sadowski (Uniwersytet Warszawski)
Poetyka zgody na ofiarę. „Miłość i ból" w dziennikach Alicji Lenczewskiej

14:45–15:15 – Konrad Kuczara (Uniwersytet Warszawski)
Uczta jako ofiara – Uczta Zbawionych

15:15–15:45 – Ewa Szczeglacka-Pawłowska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
Wzajemne ofiarowanie – miłość. W świetle „brulionikόw", czyli Dzienniczka. Miłosierdzie Boże w duszy mojej *i twórczości lirycznej siostry Marii Faustyny od Najświętszego Sakramentu*

15:45–16:15 – Dyskusja

16:15–16:30 – Dyskusja końcowa i podsumowanie konferencji

16:30 – Zamknięcie konferencji